

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/128/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115212599
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115212599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: E. J., nar. XX.X.XXXX, bytom E., O. XX, zastúpeného AK: Mgr. Peter Kubala, so sídlom Trnava, Hlavná 31, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, o určenie neplatnosti Zmlúv o úvere a zaplataenie sumy 1.041,- Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27C/245/2015-71 zo dňa 25. októbra 2017 - I. výrok, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku vrátane závislého V. výroku potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výkonom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 576,29 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania z istiny od 8.7.2015 do zaplataenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výkonom žalobu v časti zaplataenia úroku z omeškania zo sumy 576,29 Eur vo výške 5,05 % ročne od 6.7.2015 do 7.7.2015 vrátane zamietol, III. výkonom vo zvyšku konanie zastavil, IV. výkonom uložil žalobcovi zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % v časti nároku o neplatnosť úverových zmlúv. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, V. výkonom v časti konania o zaplataenie sumy rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1 až 4, § 451 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 2 písm. b), § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch), s poukazom aj na procesné ust. § 145 ods. 1, § 146 ods. 2, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že podľa Zmluvy o úvere č. 1530229 zo dňa 25.4.2005 je výška úveru 464,71 Eur, poplatok 300,07 Eur, celková suma na zaplataenie 764,79 Eur, splátky v počte 8 po 95,60 Eur počnúc dňom 25.5.2005, keď v poslednom odseku žalobca potvrdil osobitne, že v rovnaký deň prevzal peňažnú hotovosť uvedenú v zmluve. Podľa zmluvy o úvere č. 1530400 zo dňa 22.3.2006 je výška úveru 663,88 Eur, poplatok 634,67 Eur, celková suma na zaplataenie 1.298,55 Eur, splátky v počte 12 po 108,21 Eur počnúc dňom 20.4.2006. V poslednom odseku žalobca potvrdil osobitne, že v rovnaký deň prevzal peňažnú hotovosť uvedenú v zmluve. Žalobca zaplatil z titulu Zmluvy o úvere 1 sumu 1.041,- Eur, z titulu Zmluvy o úvere 2 nezaplatil žiadnu čiastku. Z titulu Zmluvy o

úvere 2 bol vydaný rozhodcovský rozsudok Stálym rozhodcovským súdom v Bratislave č. k. SR 5288/06 zo dňa 31.10.2006 a následne tunajším súdom zastavená exekúcia z tohto titulu uznesením č.k. 17Er/275/2007-95 zo dňa 22.5.2017 z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky. Žalobca sa titulom zmluvy o úvere 2 nedomáha žiadneho plnenia.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie právne uzavrel, strany uzatvorili spotrebiteľský úver (zmluva o úvere 1), ktorý je nevyhnutné posudzovať nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z., keďže žalovaný pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobca mal postavenie spotrebiteľa. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 25/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch. Zistil, že uzatvorená zmluva neobsahuje RPMN, čo je podstatná náležitosť zmluvy o úvere, ktorej nedostatok má za následok, že sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, nakoľko prijal plnenie bez právneho dôvodu a to vo výške rozdielu prijatého plnenia od žalobcu a skutočne poskytnutého plnenia z titulu úveru, t.j. vo výške 576,29 Eur (1.041,- Eur - 464,71 Eur). Zároveň zaviazal žalovaného na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny vo výške 5,05 % ročne od 8.7.2015 do zaplatenia. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 6.7.2015 a nasledujúci deň mohol na základe doručenej žaloby plniť a do omeškania sa dostal dňom 8.7.2015, vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania okresný súd žalobu zamietol.

5. Ďalej konštatoval, že z dôvodu nadbytočnosti sa nezaoberal ďalšími namietanými chýbajúcimi náležitosťami zmluvy, nakoľko ich nedostatok nemá za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Rovnako sa nezaoberal ani namietanými neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nakoľko nemajú vplyv na rozhodnutie o vydaní bezdôvodného obohatenia. Zmluvou o úvere 2 sa súd nezaoberal, nakoľko po čiastočnom späťvzati sa na jej základe žalobca nedomáhal žiadneho plnenia.

6. O náhrade trov konania v časti týkajúcej sa neplatnosti úverových zmlúv rozhodol v zmysle ustanovení § 256 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď žalobca zavinil zastavenie konania v tejto časti, pretože zobral žalobu späť bez uvedenia dôvodu. Plne úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

7. O náhrade trov konania v časti bezdôvodného obohatenia okresný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalobca zavinil zastavenie konania v časti istiny 464,71 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 6.7.2015 do zaplatenia, nakoľko zobral vzal žalobu späť bez uvedenia dôvodu a bol neúspešný v časti úroku z omeškania z istiny 576,29 Eur vo výške 5,05% ročne za čas od 6.7.2015 do 7.7.2015 vrátane. Žalobca mal v tejto časti konania úspech 55% (576,29 Eur istina a úrok z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku 66,98 Eur) a úspech žalovaného bol 45%, vzhľadom na pomer úspechu súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný výlučne voči I. výroku a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentovala tým, že rozsudok nedostatočne odôvodnil, najmä tým, že sa nevysporiadala s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, pričom odôvodnenie predmetného rozhodnutia zákonom stanovené podmienky (stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Zároveň mal súd dbať na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé) však tieto zákonom stanovené podmienky nespĺňa. Poukázal na Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), nález ÚS SR sp. zn. I ÚS 226/03). V predmetnom prípade došlo k úhrade poslednej splátky, ktorá bola premlčaná v objektívnej trojročnej lehote zo zmluvy o úvere dňa 22.3.2006 (rovnako aj všetkých predchádzajúcich splátok). Vzhľadom k uvedenému je nárok žalobcu zo zmluvy o úvere č. 1530229 premlčaný v celom rozsahu dňa 22.3.2009, dôsledkom uplynutia trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Žalobca uplatnil svoj nárok až dňa 25.5.2015, čo nie je sporné. Prehľad premlčaných

splátok k zmluve o úvere č. 1530229: dňa 23.6.2005 v sume 95,60 Eur, dňa 16.8.2005 v sume 95,60 Eur, dňa 20.9.2005 v sume 95,60 Eur, dňa 14.12.2005 v sume 95,60 Eur, dňa 22.3.2006 v sume 658,60 Eur. Okresný súd vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci s poukazom na § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Objektívna premlčacia doba začne plynúť od okamihu, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, v danom prípade kedy boli jednotlivé splátky uhradené v prospech žalovaného. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa teda plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. To znamená, že každá z čiastkových platieb plnených bez právneho dôvodu má svoj samostatný „právny osud“, premlčuje sa samostatne a samostatne (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo 14. decembra 2006, sp. zn. 33Odo 52/2005). Žalovaný taktiež poukazuje na rozhodovaciu prax, a teda vyvracia odôvodnenie okresného súdu, pričom žalovaný razantne popiera, že by sa jednalo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, ktoré žalobca nijako nepreukázal. Žalovaný poskytuje úvery za účelom dosiahnutia zisku a nie sa úmyselne bezdôvodne obohatiť. Žalobca nijako skutkovo nepreukázal možnosť uplatnenia 10 - ročnej premlčacej lehoty. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.09.2015, sp. zn. 13Co/567/2015 a sp. zn. 13Co/557/2015, sp. zn. 13Co/90/2015, 12Co/517/2015. sp. zn. 12Co/229/2015-102, sp. zn. 14Co/456/2016, 12Co/429/2015, sp. zn. 12Co/251/2016, sp. zn. 15C/274/2014.

9. Žalobca odvolanie nepodal a k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu navrhuje potvrdiť a uplatňuje si náhradu trov odvolacieho konania. Okresný súd správne rozhodol, že zmluva o úvere neobsahuje RPMN. Žalovaný bol v konaní pasívny predložil len jedno podanie, vyjadrenie zo dňa 9.7.2015. Nakoľko v konaní neboli sporné skutočnosti, okresný súd rozhodol na základe zisteného/preukázane stavu. Strana má povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu, žalovaný si tieto povinnosti v spore nesplnil, preto bol neúspešný. Tvrdenia žalovaného v odvolaní, neuviedol pred súdom prvej inštancie, nenamietal ani neuplatnil iné prostriedky procesnej obrany, pričom si bol vedomí celého obsahu žaloby, priebehu a stavu konania, ide o novoty, v odvolacom konaní neprípustné. Žalovaný sa nebránil, nerozporoval tvrdenia žalobcu s výnimkou tvrdenia, že ide o spotrebiteľské úvery a o existencii prekážky rozhodcovského konania.

10. Žalovaný sa vyjadril k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného a uviedol, že pokiaľ žalobca považuje námietku premlčania v štádiu konania pred súdom druhej inštancie za novotu na základe toho ju považuje za neprípustnú, je potrebné jeho tvrdenia vyvrátiť. Uplatnenie námietky premlčania v konaní pred súdom druhej inštancie nie je vylúčené, pričom žalovaný poukazuje na Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 39/2008 z 1.10.2011: „Námietka premlčania práva nepatrí medzi skutočnosti a dôkazy týkajúce sa skutkových tvrdení alebo aplikácie práva, ktoré sú významné pre rozhodnutie vo veci a ktoré je účastník povinný uplatniť pred súdom prvého stupňa. Ide o námietku právnu, ktorej sa netýka koncentračná zásada konania ... subjekt ju môže uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci.“ Ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Odo 162/2003 zo dňa 21.8.2003: „Zostáva dodať, že premlčanie nároku je upravené hmotným právom (najmä Obchodným a Občianskym zákonníkom), pričom účastník konania môže vzniesť námietku premlčania kedykoľvek za konania (až do jeho právoplatného skončenia).“ Žalovaný má za to, že uplatnenie námietky premlčania zo strany žalovaného je prípustné a súd druhej inštancie by sa ňou mal zaoberať. Zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol (nedošlo k odstúpeniu od zmluvy, zrušeniu zmluvy a pod.) a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Pokiaľ by i napriek uvedeným tvrdeniam tunajší súd dospel k záveru, že zo strany žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, si žalovaný dovoľuje poukazať na skutočnosť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch bol vyhlásený v Zbierke zákonov a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známy každému, koho sa týka. Na základe uvedeného vyplýva, že žalobca v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (pričom žalovaný popiera, že by predmetná zmluva o úvere bola bezúročná a bez poplatkov) v zmysle právnej domnienky vedel, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, že úroky a poplatky nemusel žalovanému uhradiť, napriek tomu žalovaný i naďalej poukazoval splátky nad rámec istiny. Žalovaný poukazuje zároveň na skutočnosť, že nakoľko uzatváranie spotrebiteľských úverov a tiež aj okolnosti neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách boli medializované v tlači a to po obdobie niekoľkých rokov a z toho dôvodu žalobca mal možnosť tieto poznatky nadobudnúť už v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (viď Rozsudok Okresného súdu Levice, sp. zn. 13C/19/2014-100, zo dňa

11.04.2017). V čase uzatvorenia zmluvy o úvere Žalovaný nemohol predpokladať vývoj rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky vychádzajúce z bohatej legislatívnej činnosti v záujme ochrany práv spotrebiteľov. Táto rozhodovacia činnosť je často veľmi rozmanitá. Nezriedka si súdne rozhodnutia súdov v rámci Slovenskej republiky a to tak súdov prvej inštancie ako aj súdov druhej inštancie vzájomne dokonca odporujú. Nároky titulu z bezdôvodného obohatenia nie sú spotrebiteľským vzťahom a z toho dôvodu je prístup zohľadňujúci záujem slabšej strany nežiaduci, ale potrebné je zachovávať rovnosť strán. Začiatok plynutia subjektívnej lehoty nezávisí od udelenia plnej moci advokáta, pre plynutie premičacej doby sú rozhodujúce skutočnosti nezávislé od vôle subjektov. O zákonných nedostatkoch spotrebiteľskej zmluvy sa žalobca mohol dozvedieť z platnej právnej úpravy a takto hájiť svoje práva (viď Rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 15C/426/2015-69, zo dňa 15.12.2017). Pokiaľ Žalobca tvrdí, že sa Žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatil, tak ku dňu úhrady poslednej splátky dňa 22.03.2006 Žalobca poznal výšku bezdôvodného obohatenia, poznal tiež kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, z čoho vyplýva, že disponoval všetkými relevantnými podkladmi pre uplatnenie si práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ by aj došlo k bezdôvodnému obohateniu zo strany žalovaného, jeho vydanie podlieha 2 - ročnej subjektívnej a 3 - ročnej premičacej lehote tak, ako to Žalovaný špecifikuje vo svojom odvolaní.

11. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej CSP), ktorý nahradil a zrušil do 30.6.2016 účinný zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej OSP). Odvolací súd pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa CSP.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

13. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola pôvodne požiadavka žalobcu na určenie, že zmluva o úvere č. 1530229 uzatvorená medzi stranami dňa 25.4.2005 je neplatná, určenie, že zmluva o úvere č. 1530400 uzatvorená medzi stranami dňa 22.3.2006 je neplatná, zaplatenie sumy 1.041,- Eur s úrokom z omeškania 5,5 % ročne zo sumy 1.041,- Eur od 6.7.2015 do zaplatenia. Zamietajúci II. výrok (suma 576,29 Eur, úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 576,29 Eur od 6.7.2015 do 7.7.2015 vrátane), III. výrok (zastavenie konania v časti o určenie neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 25.4.2005 a zmluvy o úvere zo dňa 22.3.2006), IV. výrok (o náhrade trov konania v časti nároku o neplatnosť úverových zmlúv) neboli odvolaním žalovaného (ani žalobcu) napadnuté odvolaním, preto nadobudli právoplatnosť. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť či súd prvej inštancie rozhodol I. výrokom správne ak žalobe vyhovel (suma 576,29 Eur, úrok z omeškania 5,05 % ročne zo sumy 576,29 Eur od 8.7.2015 do zaplatenia) z dôvodu, že úver je bezúročný a bez poplatkov a to s poukazom na odvolacie argumenty odvolateľa.

14. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v podstatnom zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom rozsahu, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na dostatočné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo

právnych záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu odchyliť a nemôže, preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

15. Žalovaný v priebehu celého konania až do rozhodnutia súdu prvej inštancie namietal vo vzťahu k úverovej zmluve č. 1530229 zo dňa 25.4.2005, že sa nejedná o spotrebiteľský úver. Zo spisového materiálu vyplýva, že okrem podaného vyjadrenia zo dňa 9.7.2005, v ktorom vyslovil nesúhlas so zaplatením žalovanej pohľadávky, sa nariadeného pojednávania nezúčastnil, počas konania nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu (tak obranu proti tvrdeniam žalobcu, ako aj v navrhovaní dôkazov) a ani v odvolaní proti rozsudku okresného súdu argumentačne nespochybnil správnosť skutkových zistení ani záver okresného súdu. Žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie vzniesol námietku premlčania, ktorá do vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie žalovaným vznesená nebola.

16. Žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 25.4.2005 zmluvu o úvere č. 1530229, ktorou žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 14.000,- Sk/464,71 Eur, celkovou čiastkou na zaplatenie 23.040,- Sk/764,78 Eur, počtom mesačných splátok 8, výškou splátky 2.880,- Sk/95,60 Eur, splatnosťou 1. splátky 25.5.2005. Žalobca zaplatil žalovanému sumu 1.041,- Eur.

17. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi stranami. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dobromyseľne uzaviera zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, profesionálne znalý podnikateľ dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

18. Je nesporné, že citované ustanovenie § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch má za účel - cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, resp. priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje na základe ktorých sa spotrebiteľ môže rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Spotrebiteľ musí byť pred uzavretím zmluvy o úvere dôkladne informovaný. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré môže zväziť. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatok relevantných informácií pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 4 citovaného zákona vymenúva zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V rámci nich vymenúva tie, ktorých neuvedenie v písomnej zmluve má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo predstavuje určitý postih - sankciu pre dodávateľa, ktorý zákonom predpísané náležitosti v zmluve neuvedie. Cieľom zákonodarcu pod hrozbou uvedeného následku teda je donútiť dodávateľov - veriteľov, aby stanovené náležitosti - údaje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali.

19. Výklad a aplikácia ust. § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň aj v § 4 ods. 3 citovaného zákona. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi účastníkmi niektorých z náležitostí vymenovaných v ust. § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, keď mal preukázané, že predmetná úverová zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť, t. j. ročnú percentuálnu mieru

nákladov (podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzavretia zmluvy). Príčom odvolateľ tento záver okresného súdu nespochybnil.

21. S poukazom na znenie § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch odvolací súd konštatuje, že už len jeden chýbajúci údaj v zmysle § 4 ods. 2 citovaného zákona, v tomto prípade písm. g) má za následok, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, tak ako to už správne uzavrel súd prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 576,29 Eur ako rozdiel sumy uhradenej žalobcom žalovanému vo výške 1.041,- Eur a sumy poskytnutého úveru vo výške 464,71 Eur, a to titulom bezdôvodného obohatenia. Postup súdu prvej inštancie, keď žalobu v časti sumy 1.278,56 Eur ako nedôvodnú zamietol je správny. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej uplatnením. Závazkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávkou v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškáním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom. Tým, že dlžník včas nezaplatí úroky z istiny dostáva sa do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Prvoinštančný súd teda správne vyhovel žalobe aj v časti úrokov z omeškania 5,05 % ročne z prisúdenej sumy 576,29 Eur od 8.7.2015 do zaplatenia.

22. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

23. Podľa § 152 CSP, hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

24. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

25. Podľa § 154 CSP, prostriedky procesnej útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

27. Hmotnoprávna námietka je taký právny úkon (prejav vôle), ktorý mení dôvodný nárok protistrany na nedôvodný, prípadne mení dôvodný procesný útok, či dôvodnú procesnú obranu na nedôvodnú. Za právny úkon spôsobujúci zmenu, zánik či oslabenie práva protistrany je potrebné považovať aj námietku premlčania (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V danom prípade námietku premlčania ako prostriedok procesnej obrany vzniesol žalovaný až v priebehu odvolacieho konania, pričom z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že nič nebránilo žalovanému, aby námietku premlčania vzniesol počas konania pred súdom prvej inštancie (napríklad vo vyjadrení k podanej žalobe, osobne na pojednávaní alebo kedykoľvek počas konania). Vzhľadom k tomu, že žalovaný prostriedok procesnej obrany, ktorou je aj hmotnoprávna námietka neučinil do vyhlásenia uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým sa dokazovanie končí, nemohol tak učiniť už v odvolacom konaní. Tým je vyjadrená zákonná koncentrácia konania. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s postupom odvolateľa, ktorý vzniesol námietku premlčania až v odvolacom konaní, pričom uvedené neumožňuje postup ani § 366 CSP, keďže neboli splnené zákonné predpoklady.

28. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

29. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

30. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

31. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalovaného a ich právnou argumentáciou. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, keď podľa neho neobsahuje nie je presvedčivé. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu a to k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhovenia žalobe. Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil v odsekoch 17 až 19.

32. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku vrátane závislého V. výroku (odvolaním osobitne nenapadnutého) ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

34. V odvolacom konaní plne úspešnému žalobcovi voči žalovanému vznikol nárok podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

35. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).